

Klicperovy pracovní listy

• OSLAVA •

PETR PÝCHA & JAROSLAV RUDIŠ

ČÁST 1:

PŘED NÁVŠTĚVOU DIVADELNÍHO PŘEDSTAVENÍ

SOUČASNÁ ČESKÁ LITERATURA

PETR PÝCHA

Narodil se v roce 1972 v Mostě, vystudoval Pedagogickou fakultu v Hradci Králové a poté začal učit na Gymnáziu Ivana Olbrachta v Semilech. Za scénář k road movie **Všechno bude** získal v roce 2018 Českého lva. Film získal celkem šest těchto ocenění, mj. také za režii a film roku.

Jeho první divadelní hra **Republiku za koně a fotbal** získala několik cen na přehlídkách nezávislého a amatérského divadla. V roce 2005 napsal s kamarádem z dětství Jaroslavem Rudišem **Léto v Laponsku**. Hra obdržela tuzemskou divadelní Cenu Alfréda Radoka a Cenu Českého rozhlasu 3 – Vltava. V tandemu s Jaroslavem Rudišem napsal další hry: **Strange Love** – nominovaná na Cenu Alfréda Radoka v kategorii inscenovaných českých her, **Salcburský guláš, Lidojedi nebo Benzína Dehtov**. Poslední dobou se čím dál více věnuje psaní filmových scénářů: **Úhoři mají nabito** (2019), **Atlas ptáků** (2021).

JAROSLAV RUDIŠ

Narodil se 8. června 1972 v Turnově a vyrostl v Lomnici nad Popelkou. Po maturitě šel studovat němčinu a dějepis na pedagogickou fakultu do Liberce. Za svého pobytu v Německu napsal svůj debut **Nebe pod Berlínem** (2002). Ten vzbudil nečekaný ohlas. Rudiše kritici označili za punkového Bohumila Hrabala, získal Cenu Jiřího Ortena. Následovala komiksová trilogie, kterou Rudiš napsal společně s kreslířem Jaromírem 99 (Jaromírem Švejdílkem), nazvaná **Alois Nebel** (2003, 2004, 2005). Ta nadchla nejenom čtenáře a kritiky, ale stala se předlohou pro divadelní adaptaci a pro film Tomáše Luňáka z roku 2011. Následovala divadelní hra **Léto v Laponsku** (2006) a v témže roce vydaný román **Grandhotel** (2006) o podivínu Fleischmanovi, meteorologovi amatérovi, který pracuje v hotelu na vrcholku Ještědu. Nadšení vyvolal jeho román **Konec punku v Helsinkách** (2010). Další Rudišovou knihou je novela **Národní třída** (2013), která vznikla z jeho původní divadelní hry psané pro Divadlo Feste, stejně jako novela **Český ráj** (2018). Veliký úspěch zaznamenal román **Winterbergova poslední cesta** (německy 2019, česky 2021). Jeho zatím poslední knihou je **Návod k použití železnice** (německy 2021, česky 2023).

*1. Četl*a jsi v poslední době nějakou současnou knihu? Čím tě zaujala?*

*2. Časově vymezit současnou českou literaturu není vůbec jednoduché. Pokus se ji sám*a časově ohraničit a vysvětlí, proč bys přistoupil*a právě k takovému vymezení.*

*3. Jakým tématům by ses věnoval*a, kdybys byl*a současný*á český*á spisovatel*ka? Svoji odpověď pečlivě zdůvodni.*

VYSVĚTLI NÁSLEDUJÍCÍ POJMY:

Mystifikace _____

Fabulace _____

Satira _____

Dokudrama _____

FAKTA

ANTONIO VIVALDI

Barokní hudební skladatel se narodil 4. března 1678 v Benátkách, kde se mu přezdívalo il Prete Rosso (tzn. zrzavý kněz“). Tato přezdívka vznikla podle jeho barvy vlasů, která byla v jejich rodině obvyklá. Kromě intenzivního hudebního vzdělávání studoval Vivaldi ještě teologii a v roce 1703 byl vysvěcen na kněze. V 18. století byla opera v Benátkách nejpopulárnější formou zábavy – a pro skladatele tou nejvýnosnější. Svou první operu *Ottone in villa* premiéroval Vivaldi ve Veroně roku 1713.

Své dnes snad nejpopulárnější dílo – *Čtvero ročních dob* – zkomponoval v roce 1724, jedná se o čtyři houslové koncerty zobrazující roční období v přírodě. Dílo věnoval svému patronu a podporovateli, českému hraběti Václavovi z Morzinu.

Na vrcholu své kariéry dostával Vivaldi objednávky ze šlechtických a královských dvorů z celé Evropy.

FRANTIŠEK JIRÁNEK

Český hudební skladatel pozdního baroka se narodil 24. července 1698 v Lomnici nad Popelkou. Pravděpodobně studoval jezuitské gymnázium na pražské Malé Straně. Již předtím se však stal pážetem ve službách hraběte Václava z Morzinu. Hrabě si cenil hudebních schopností Františka Jiráka a roku 1724 jej vyslal na tříletý studijní pobyt do Benátek, kde se měl zdokonalit ve svém hudebním umění pod vlivem hudby Antonia Vivaldiho. Jeho učitelem se během italského pobytu stal nejspíše samotný Vivaldi, což dokresluje skutečnost, že hrabě Morzin patřil mezi jeho největší mecenáše.

ČÁST 2:

PO NÁVŠTĚVĚ DIVADELNÍHO PŘEDSTAVENÍ

① *Jak se jmenují členové skupiny Táborika?*

② *V inscenaci proti sobě stojí Praha a maloměsto. V jakých scénách byl rozdíl nejvíc zřetelný?*

③ *Kdo z redaktorů Českého rozhlasu ti byl nejvíce sympatický a proč?*

④ *Jak se v inscenaci jmenuje páté Vivaldiho období?*

⑤ *Z jakých hudebních nástrojů se skládá smyčcové kvarteto?*

Charakterizuj stručně postavy z inscenace:

FANDA JIRÁNEK MLADŠÍ

.....
.....
.....

VLADIMÍR CHALUPSKÝ

.....
.....
.....

LADISLAV MIZERA

.....
.....
.....

PRÁCE S TEXTEM – UKÁZKA ZE HRY OSLAVA:

- VLADIMÍR A vás nikdy nelákala vážná hudba?
- FANDA No, to vůbec. Mně stačilo, jak táta furt cvičil. A on cvičí furt. Von je nezmar. Stejně ho to kleplo jenom z toho. Teda jako já chci říct, že ho jednou klepne z toho. On je schopnej hrát tři hodiny v kuse. Když s náma byla ještě máma, tak se muselo čekat s obědem, dokud nedohraje, když nebyl spokojenej, tak to hrál furt dokola, takže kolikrát jsme jedli až večer. My jsme prakticky večeřeli oběd, žejo. Ale kdyby aspoň táta měl zkušebnu, jako máme my. Jako takhle. Proč maj rockový kapely zkušebny a klasický muzikanti, co dělaj klasiku, nikdy žádnou zkušebnu nemaj vodhlučňenou. Muzika jako muzika, ne? Nechceš nikoho obtěžovat, ne? Ale takhle je to fakt někdy na palici, nemůžete mít rád housle, když vás vlastně jako úplně serou.
- VLADIMÍR Tak génus loci zdejšího zámku má mimořádnou působivost, vid' Edito.
- EDITA Ano, a právě sem váš prapředeck přivezl z Benátek manuskript Čtvero ročních období, a jak to tenkrát bylo?
- FANDA No... Já... Já hlavně vim, že těch období bylo pět.
- EDITA To snad ne?
- FANDA No jo – Jaro, léto, podzim, zima a pak to pátý.
- EDITA Počkejte, pane Jiráňku, jaké páté?
- FANDA No podletí.
- EDITA Podletí?
- FANDA Léto končí, podzim ještě není a je podletí. Někdo říká babí léto, ale my Lomičáci říkáme podletí. To je od včelařů. Všichni Jiráňkové byli muzikanti a včelaři taky. S tátou máme patnáct úlů.

OTÁZKY:

a) *Proč má Fanda negativní vztah k vážné hudbě?*

b) *Odkud byl přivezen manuskript Čtvera ročních období?*

c) *Kdo nahrazuje babí léto názvem podletí?*

d) *Kdo by podle Fandy měl mít kromě rockových kapel zkušebny?*

ČÁST 3:

BONUSY

Jed' se podívat do Lomnice nad Popelkou a srovnej reálie ze hry se skutečnou lokací z naší hry.

V posledních letech vznikla i v Českém rozhlase řada pořadů právě pro teenagery. Zkus si nějaký poslechnout – tipy naší dramaturgyně jsou např.: podcast Kapesný, Reakce, nebo Odcizení na Radiu Wave.

Pokud tě téma zaujalo, doporučujeme ti jednu knížku, film a divadelní inscenaci:

DIVADLO: The Legend of Lunetic (NOD, Praha)

FILM: Všechno bude (r. Olmo Omerzu)

Chceš nám k inscenaci něco sdělit? Napiš nám na predprodej@klicperovodivadlo.cz.

www.klicperovodivadlo.cz